

Василь ПУЛИК

*здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня,
Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника*

ORCID: 0000-0002-7589-768X

ДО ХАРАКТЕРИСТИКИ ОКРЕМИХ СПОСОБІВ ВТРУЧАННЯ В ДІЯЛЬНІСТЬ СУДОВИХ ОРГАНІВ (СТ. 376 КК УКРАЇНИ)

Постановка проблеми. Питання незалежності судової влади перебуває у фокусі державної зацікавленості, свідченням чого є затверджена Стратегія розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки¹. Влада свідомо резюмує, що незалежне та неупереджене правосуддя є запорукою сталого розвитку суспільства і держави, гарантією додержання прав і свобод людини та громадянина, прав та законних інтересів юридичних осіб, інтересів держави, зростання добробуту та якості життя, створення привабливого інвестиційного клімату, своєчасного, ефективного і справедливого вирішення правових спорів на засадах верховенства права. Протидія втручанням в діяльність судових органів за допомогою найбільш жорстких заходів правового реагування знаходиться у руслі нагальних завдань сучасної кримінально-правової політики держави, актуалізуючи відповідні наукові розвідки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Кримінально-правовій охороні від втручання в діяльність судових органів приділена увага у працях Г. Є. Бершова, Є. М. Блажівського, Є. О. Буніна, О. С. Гореліка, С. Є. Дідика, Р. В. Кархут, О. О. Кваші, А. Г. Мартіросяна, С. С. Мірошниченка, Л. М. Палюх, Р. В. Сінельніка, Ю. О. Фідрі, М. В. Шепітька та інших дослідників. Сучасна практика правозастосування актуалізує необхідність переосмислення підходів у частині кримінально-правової кваліфікації нових способів протиправного впливу на суддю.

Метою статті є кримінально-правова характеристика окремих способів втручання в діяльність судових органів (ст. 376 КК України), найбільш актуальних на сучасному етапі застосування цієї кримінально-правової норми.

¹ Про Стратегію розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки: Указ Президента України від 11.06.2021 р. № 231/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/231/2021#Text> (дата звернення: 11.10.2023).

Виклад основного матеріалу. Узагальнення наукових розвідок, практики діяльності ВРП, міжнародних та національних судових інституцій дає можливість звести способи кримінально караного втручання в діяльність судових органів до таких основних груп: 1) *незаконний вплив на потерпілого* (прохання, вказівки, рекомендації, вимоги, погрози, насильство, підкуп, критика судді у ЗМІ до вирішення справи у зв'язку з її розглядом); 2) *вчинення у будь-якій формі перешкод до здійснення суддею правомірної діяльності* (пікетування суду, організація мітингів, ходів, демонстрацій тощо).

Прохання/вимоги/вказівки. Видається обґрунтованою підтримувана у літературі позиція (В. І. Тютюгін, О. О. Кваша, А. Г. Мартіросян), згідно якої лише прохання щодо прийняття певного рішення по справі або з інших питань, що входять в коло його службових обов'язків, або загальні заклики до прояву гуманізму і справедливості не тягнуть за собою кримінальної відповідальності. Є. О. Бунін пропонує прохання, яке не здатне здійснити серйозний психологічний тиск на потерпілу особу (висловлене стороною по справі чи іншою особою, яка фактично не має на суддю ніякого впливу. – *В.П.*), що завадив би об'єктивному розгляду справи (провадження), оцінювати як малозначне діяння (ч. 2 ст. 11 КК) [1, с.105].

Водночас, визнаючи безконфліктність даного способу та різноманітність реакції на нього з боку судді, слід погодитися з думкою Г. Є. Бершова про те, що прохання від особи, яка володіє владними повноваженнями та має відповідний авторитет у зв'язку із масштабом їх реалізації (загальнодержавний, регіональний, місцевий, галузевий рівні) перетворюється на фактичну вимогу під загрозою застосування владних повноважень щодо судді у разі відмови її виконати, яка хоча і не має чітко вираженої мовної форми. Автор слушно зауважує, що суспільну небезпечність означеного способу впливу слід оцінювати в залежності від суб'єкта висловлювання [2, с.55]. Є. О. Бунін робить висновок, що прохання або вимога винести неправосудне рішення є способом впливу на суддю (присяжного чи народного засідателя) лише у випадку, коли таке прохання (вимога) здійснюється особою, яка має певний (відповідний) вплив на потерпілого або носить характер систематичності, ультимативності, наполегливості чи надходить від низки осіб. Вказівку дослідник також вважає за доцільне визнавати способом впливу, за умови її незаконності та надання у неprocesуальній формі (з використанням службового становища або підпорядкування чи підконтрольності) [1, с.105-106].

Так, ВРП у своїх рішеннях неодноразово вказувала, що народні депутати України, посадові особи місцевого самоврядування повинні утри-

муватися від надання суду пропозицій щодо прийняття того чи іншого рішення, а також будь-яких інших вказівок стосовно розгляду справи у позапроцесуальний спосіб. Позапроцесуальні звернення до суду представників правоохоронних органів є неприпустимими і також містять ознаки втручання в діяльність суддів щодо здійснення правосуддя [4, с.142, 155].

Погрози. Залякування судді та близьких йому осіб є одним із найбільш поширених на практиці способів протиправного впливу з боку винуватого суб'єкта. У науковій літературі до різновидів таких погроз відносять погрози розголосити відомості, які суддя бажає зберегти у таємниці; погрози щодо інших близьких судді осіб, які не є його близькими родичами; будь-які неконкретизовані погрози [2, с.55; 1, с.107].

Неконкретизовані форми погроз, адресовані суддям, є неконкретизованими як щодо насильства, так і щодо суб'єктів, висловлюються у завуальованій формі, без чіткої вказівки на вид, характер потенційно негативних наслідків прийняття суддею певного рішення у справі. Схожі погрози часто висловлюються з використанням формулювань на кшталт «ми з Вами ще зустрінемось», «Ви підписали собі вирок», «у Вас будуть великі проблеми» і т. ін. У одній зі справ скаржник погрожував колегії апеляційного суду, що у разі незадоволення апеляційної скарги він «звернеться до своїх бойових хлопців, які вміють працювати із суддями» і що він знайде дітей суддів та їхніх родичів. До погроз такого ж характеру слід віднести і не підкріплені конкретними словесними формами своєрідні натяки, інформування про обізнаність злочинця щодо складу сім'ї судді, імена, місця проживання, навчання, маршрути пересування близьких родичів [5, с.28-29].

Підкуп. Окрім традиційних, ВРП зазначає про специфічний різновид підкупу через складання сторонами у справах або особами, які можуть бути зацікавлені у результаті розгляду справ, заповіту на користь суддів. Аналізуючи ці повідомлення, ВРП прийшла до висновку, що «вказані обставини пов'язані із професійною діяльністю суддів щодо здійснення правосуддя у конкретних справах з огляду на складення напередодні судових засідань заповітів на ім'я суддів особами, що є учасниками справи, які зацікавлені або можуть бути зацікавлені у результатах розгляду справи, а також про використання цього факту як підстави для заявлення відводу судді від розгляду справи. Такі обставини створюють загрозу суддівській незалежності, оскільки можуть бути способом впливу на суд з метою спонукати суддю до вчинення чи невчинення певних процесуальних дій або прийняття судових рішень під час розгляду конкретної

справи, а тому їм має надаватися кримінально-правова оцінка правоохоронними органами в порядку, встановленому КПК України» [6, с.98].

Критика судді в ЗМІ до вирішення справи у зв'язку з її розглядом (з боку представників місцевих владних органів, політичних чи громадських організацій, журналістів). Згідно наведених В. С. Яковлевою даних, 35,8% опитаних нею суддів критику їх у контексті здійснення професійної діяльності вказували у якості найбільш поширених способів незаконного впливу [7, с.46]. Водночас ВРП у більшості випадків не визнавалися втручанням у діяльність судді реалізація особами права на свободу вираження поглядів (зокрема і критику судді) [4, с.163].

А. Г. Мартіросян заперечує визнання втручанням критику, скарги та інші діяння, вчинення яких прямо не заборонене законом. Більше того, світова практика знає подібного роду висловлювання громадської думки з приводу ухвалюваного судом рішення і не забороняє його під страхом кримінального переслідування. У контексті втручання в діяльність судових органів саме за допомогою ЗМІ дослідник, з огляду на проаналізовані ним позиції ЄСПЛ, визнає таку можливість, одночасно вказуючи, що право на свободу висловлювати свою думку може бути обмежене, якщо це встановлено законом і необхідно в демократичному суспільстві [8, с.87, 90]. З приводу висловленої позиції, маємо, принаймні, два міркування такого характеру. По-перше, й самим А. Г. Мартіросяном [8, с.171], і нами, як і іншими науковцями, досліджується саме заборонене правило поведінки, протиправний вплив на об'єкт кримінально-правової охорони, тому будь-які дозволені форми людської поведінки у сфері здійснення правосуддя (чи відбувається вони процесуально чи ні) не утворюватимуть собою втручання, кримінально каране за ст.376 КК України. По-друге, якщо автор визнає сааму можливість обмеження відповідними суб'єктами права на свободу слова, припускаємо, що це є наслідком порушення відповідних правових норм, та одним із різновидів юридичної відповідальності, яким є також і кримінально-правовий примус.

Г. Є. Бершов підкреслює, що критерії розмежування виявлення права на свободу слова, незалежності преси як ознак демократичної держави, з одного боку та загрози незалежності суду, як однієї з фундаментальних засад діяльності громадянського суспільства – з іншого, є досить умовними. Оскільки в умовах суттєвого рівня корупції в судових органах критику її діяльності у ЗМІ можливо розглядати й крізь призму реалізації громадського контролю за діяльністю державних органів. Відтак, дослідник криміналізацію критики діяльності суддів у ЗМІ пропонує обумовити виключно її політичним характером, коли остання не ґрунтується

на оцінці правильності застосування суддею норм матеріального та (або) процесуального права [2, с.57]. Варто зазначити, проте, що за пропонуваного розуміння будь-яка критика судді з боку політичних чи громадських активістів, журналістів, представників влади буде визнаватися обумовленою політичним підґрунтям (характером), адже немає підстав очікувати від нефахівців досконального розуміння процесу правозастосування. Та і спеціалісти на ниві юриспруденції не зможуть дати остаточної правильної відповіді щодо застосування матеріально-правових чи процесуальних норм, не будучи детально обізнаними із конкретними матеріалами справи.

Є. О. Бунін вважає, що критика судді (присяжного чи народного засідателя) в засобах масової інформації до вирішення справи (провадження) є одним із способів впливу на зазначених потерпілих [1, с.112]. Дослідник, проте, не наводить на розвиток своєї позиції додаткових аргументів.

На нашу думку, слід розрізняти критику, як аналіз та оцінку кого чи чого-небудь з метою виявлення та усунення певних недоліків, та поширення за допомогою ЗМІ інформації, що не відповідає дійсності, поданої однобічно, за відсутнього плюралізму думко тощо. Нагадаємо, що чинне медіа-законодавство (ЗУ «Про інформацію») містить заборону у частині втручання у професійну діяльність журналістів, контроль за змістом поширюваної інформації, у тому числі, – з метою недопущення критики суб'єктів владних повноважень. Умисне перешкоджання законній професійній діяльності журналістів та/або переслідування журналіста за виконання професійних обов'язків, за критику тягне за собою передбачену чинним законодавством відповідальність. Цей же нормативно-правовий акт відносить критику до оціночних суджень, за висловлення яких ніхто не може бути притягнутий до відповідальності (ч.2 ст.30).

Проте недотримання ЗМІ вимог законодавства у частині законності професійної діяльності їх працівників, зважаючи на конкретні обставини справи, суб'єктивну оцінку публікацій потерпілою особою, сприйняття громадськістю цілком обґрунтовано можна віднести до протиправних та кримінально-караних способів втручання в діяльність судових органів. Діяльність у сфері медіа ґрунтується, у тому числі, на принципах достовірності і повноти інформації, правомірності її одержання, використання та поширення, захищеності особи від втручання в її особисте та сімейне життя (ч. 1 ст. 4 ЗУ «Про медіа»). До прикладу, ЗУ «Про медіа» оперує категорією «даних, що не підлягають оприлюдненню» – конфіденційної інформації про фізичну особу, у тому числі відомостей про місце проживання або місце перебування, контактних відомостей тощо.

Потенційні можливості поширення згаданої інформації з метою протиправного впливу ілюструють такі ситуації. На суддю *Октябрського районного суду м. Полтави Гольник Л. В.* 22.11.2017 р. вчинено напад, у результаті чого остання отримала тілесні ушкодження та була визнана потерпілою від злочину, внесеного до ЄРДР за ч.4 ст.296 КК України, із подальшим забезпеченням її охорони працівниками поліції. Суддя *Гольник Л. В.* звернулася до ВРП із повідомленням про порушення гарантій незалежності суддів, через поширення у друкованих та візуальних ЗМІ фото- та відеофіксації здійснюваних щодо неї заходів безпеки, домашньої адреси та номера телефону. Звернення включене ВРП до Реєстру повідомлень суддів про втручання в діяльність [9].

Пікетування суду, організація мітингів, ходів, демонстрацій і т. д. Судді частіше вказували на організацію стихійних пікетів і мітингів у зв'язку з розглядом конкретної справи (28,9 %), однак віднесли даний різновид саме до додаткових способів незаконного впливу на суд [7, с.46]. ВРП прийшла до загального висновку, що проведення мирних акцій поблизу будівель суду не є втручанням у здійснення правосуддя, якщо не чинить для нього перешкод [4, с.176].

З приводу вказаного способу впливу у науковців-матеріалістів немає одностайного розуміння – одні з них вважають обґрунтованим віднесення цього різновиду антигромадської поведінки до об'єктивної сторони складу злочину, передбаченого ст. 376 КК України (Н. В. Довгань, Є. О. Бунін), інші ж – виступають проти, апелюючи до визнання світовою практикою такого роду висловлювань громадської думки з приводу схвалюваного судом рішення та відсутності їх заборони під страхом кримінального переслідування (Г. Є. Бершов, Є. М. Блажівський).

З позиції перших – загальні заклики до прийняття рішення, осіб, що здійснюють мітинги під судом, обґрунтовано визнавати втручанням, якщо вони: а) мають конкретного адресата; б) спрямовані на схилення до винесення неправосудного рішення чи перешкоджання виконанню суддею, присяжним чи народним засідателем процесуальних обов'язків щодо розгляду та вирішення конкретної справи (провадження). Ідентичного змісту доводи науковців й щодо пікетування – воно може бути способом впливу за наявності таких умов: 1) пікетування повинно відбуватися з приводу конкретної справи (провадження), що розглядається судом, який пікетується; 2) пікетувальники повинні у будь-якій формі (гаслами на транспарантах, в усній формі – вигуками, скандуванням) вказувати на конкретне бажане для них рішення щодо конкретної справи (провадження) [1, с.90, 110-111].

На протиправу пікетуванню, кримінально-правову оцінку повинне отримувати блокування особами приміщення суду та фізичне унеможливлення нормальної роботи суддів і апарату суду. ВРП вважає, що це може сформувати в суспільстві уявлення про безкарність протиправного впливу на судову систему та негативно позначитися на її незалежності в цілому, а тому такі факти повинні перевірятись правоохоронними органами.

З приводу ініціативи науковців закріпити у ст.376 КК України відкритий перелік способів виконання об'єктивної сторони, у літературі існує полярність позицій. А. Г. Мартіросян зазначає, що дати вичерпний перелік способів втручання не можливо. Для встановлення того чи іншого способу втручання потрібно зважати лише на те, що винний повинен вчиняти дії незаконним способом, які, на його думку, можуть перешкодити здійсненню правосуддя [8, с.85]. З позиції В. С. Яковлевої, будь-який вичерпний перелік способів учинення злочину містить у собі небезпеку неповного відбиття усіх складників, і як наслідок – обмеження можливості притягнення особи до кримінальної відповідальності за втручання у діяльність судових органів [7, с.48]. Є. О. Бунін висловлює сумніви у виправданості порушення питання про необхідність закріплення вичерпного переліку способів впливу в законі загалом; визнає за неможливе формалізувати у ст. 376 КК України способи вчинення діяння, неможливо й встановити їх вичерпний перелік [1, с.102]. На протиправу висловленим міркуванням, Г. Є. Бершов у конструкції ст.376 КК України пропонує закріпити згадку про незаконний вплив на суддю, присяжного шляхом прохання, погроз, вказівок, критики їх діяльності у засобах масової інформації, не пов'язаної з її правовою оцінкою чи в інший спосіб [3, с.13].

Висновки. Видається, що позиція противників закріплення у конструкції норми ст.376 КК України переліку способів незаконного впливу на суддю є більш переконливою, у тому числі, з врахуванням таких міркувань:

- практика правозастосування розглядає у якості втручання в діяльність судді більше 20-ти актів антигромадської поведінки, й закріплення у конструкції кримінально-правової норми навіть виключно основних із них (не усі ці види матимуть своєю перспективою кримінальне переслідування або потребуватимуть кваліфікації за іншими нормами, спеціальними до досліджуваної), значно переобтяжить законодавчу конструкцію, що безсумнівно може призвести до відповідних труднощів у правозастосуванні;

- як уже нами було аргументовано, окремі із пропонованих до закріплення відкритим переліком способів незаконного впливу (прохання,

критика діяльності судді у ЗМІ) можуть бути визнані кримінально-караними лише з огляду на конкретні обставини справи (ініціаторів протиправної вимоги, суб'єктивне її сприйняття адресатами, обстановку тощо). За інших умов для тих же самих способів достатнім буде застосування решти заходів юридичного реагування, що вказує на відсутність однозначності розуміння такої криміналізації;

- практика сучасного діалогу суддівського корпусу із владними суб'єктами, представниками бізнесу, громадськістю не є статичною і незмінною, активуючи до життя нові форми (способи). Не є винятком у цьому відношенні і антигромадська поведінка (у якості прикладу можна навести уже озвучену раніше проблему дифамації), відтак відкритість переліку способів об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення рано чи пізно потребуватиме його перегляду на предмет збереження актуальності та відповідності потребам правозастосування, шляхом реалізації вартісної та часто розтягнутої у часі законодавчої процедури внесення змін та доповнень. Виникає загроза несвоєчасного врахування відповідних потреб законодавчою гілкою влади.

1. Бунін Є. О. *Втручання в діяльність судових органів за Кримінальним кодексом України: аналіз складу злочину та питання кваліфікації: дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.08. Харків, 2015. 259 с.*
2. Бершов Г. Є. *Кримінально-правова характеристика форм та способів втручання в діяльність судових органів. Форум права. 2013. № 1. С. 53-59.*
3. Бершов Г. Є. *Кримінальна відповідальність за втручання в діяльність судових органів: автореф. ... дис. канд. юрид. наук : 12.00.08. Харків, 2013. 20 с.*
4. *Про стан забезпечення незалежності суддів в Україні. Щорічна доповідь за 2020 р.: рішення Вищої ради правосуддя від 05.08.2021 р. № 1797/0/15-21. URL: https://hcj.gov.ua/sites/default/files/field/file/shchorichna_dopovid_za_2020_rik_pro_stan_zabezpechennya_nezalezhnosti_suddiv_v_ukrayini.pdf (дата звернення: 19.03.2023).*
5. Мар'єнко Л. М. *Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного: кримінологічна характеристика та запобігання : монографія / за заг. ред. д-ра юрид наук, проф. О. М. Литвинова ; Кримінологічна асоціація України. Х. : Факт, 2022. 184 с.*
6. *Узагальнення практики розгляду Вищою радою правосуддя повідомлень суддів про втручання в їхню діяльність як суддів щодо здійснення правосуддя та інших рішень Вищої ради правосуддя щодо вжиття заходів забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуд-*

дя у 2021 році. URL: <https://hcj.gov.ua/page/uzagalnennya> (дата звернення: 20.04.2023).

7. Яковлева В. С. *Кримінологічна характеристика та запобігання втручанню в діяльність судових органів: дис. ... докт. філософії: 081 «Право»*. Харків, 2023. 260 с.
8. Мартіросян А. Г. *Кримінальна відповідальність за втручання в діяльність осіб, які здійснюють правосуддя: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08*. Луцьк, 2011. 212 с.
9. *Біотуалет як чинник підриву ... авторитету правосуддя. Лариса Гольник, суддя Октябрського районного суду м. Полтави*. URL: <https://blog.liga.net/user/lgolnik/article/42913> (дата звернення: 08.10.2024).

Пулик В. М. До характеристики окремих способів втручання в діяльність судових органів (ст. 376 КК України).

У статті наведена кримінально-правова характеристика способів втручання в діяльність судових органів (ст. 376 КК України), найбільш актуальних на сучасному етапі застосування цієї кримінально-правової норми. На підставі узагальнення наукових розвідок, практики діяльності Вищої Ради правосуддя, міжнародних та національних судових інституцій способи кримінально караного втручання в діяльність судових органів згруповано у такі основні групи: 1) незаконний вплив на потерпілого (прохання, вказівки, рекомендації, вимоги, погрози, насильство, підкуп, критика судді у засобах масової інформації до вирішення справи у зв'язку з її розглядом); 2) вчинення у будь-якій формі перешкод до здійснення суддею правомірної діяльності (пікетування суду, організація мітингів, ходів, демонстрацій тощо).

Наведено додаткові аргументи на користь противників закріплення у конструкції норми ст.376 КК України переліку способів незаконного впливу на суддю: 1) закріплення у конструкції кримінально-правової норми навіть лише основних способів значно переобтяжить законодавчу конструкцію, що може призвести до відповідних труднощів у правозастосуванні; 2) окремі із пропонованих до закріплення відкритим переліком способів незаконного впливу можуть бути визнані кримінально-караними лише з огляду на конкретні обставини справи. За інших умов для тих же самих способів достатнім буде застосування решти заходів юридичного реагування, що вказує на відсутність однозначності розуміння такої криміналізації; 3) практика сучасного діалогу суддівського корпусу із владними суб'єктами, представниками бізнесу, громадськістю не є статичною і незмінною, активуючи до життя нові форми (способи). Не є винятком у цьому відношенні і антигромадська поведінка, відтак відкритість переліку способів об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення рано чи пізно потребуватиме його перегляду на предмет збереження актуальності та відповідності потребам правозастосування, шляхом реалізації вартісної та часто розтягнутої у часі законодавчої процедури внесення змін та доповнень.

Виникає загроза несвоєчасного врахування відповідних потреб законодавчою гілкою влади.

Ключові слова. Незалежність судової влади, діяльність судових органів, втручання, кримінально-правова характеристика, способи протиправного впливу.

Pulyk V. M. To the characterization of certain methods of interference with the activities of judicial authorities (Article 376 of the Criminal Code of Ukraine).

The article provides a criminal law characterization of the methods of interference with the judiciary (Article 376 of the Criminal Code of Ukraine), which are most relevant at the current stage of application of this criminal law provision. Based on the generalization of scientific research, the practice of the High Council of Justice, international and national judicial institutions, the methods of criminalized interference with the judiciary are grouped into the following main groups: 1) unlawful influence on the victim (requests, instructions, recommendations, demands, threats, violence, bribery, criticism of the judge in the media before the case is resolved in connection with its consideration); 2) any form of obstruction to the exercise of lawful activity by a judge (picketing of the court, organization of meetings, marches, demonstrations, etc.).

The author provides additional arguments in favor of the opponents of enshrining the list of methods of unlawful influence on a judge in the construction of Article 376 of the Criminal Code of Ukraine: 1) enshrining even only the main methods in the construction of a criminal law provision will significantly overburden the legislative construction, which may lead to respective difficulties in law enforcement; 2) some of the methods of illegal influence proposed for enshrining in an open list may be recognized as criminal only in view of the specific circumstances of the case. Under other conditions, the use of other legal response measures will be sufficient for the same methods, which indicates the lack of unambiguous understanding of such criminalization; 3) the practice of modern dialogue between the judiciary and governmental entities, business representatives, and the public is not static and unchanged, activating new forms (methods). Anti-social behavior is no exception in this regard, so the openness of the list of methods of the objective side of a criminal offense will sooner or later require its revision to ensure that it remains relevant and meets the needs of law enforcement through the implementation of a costly and often time-consuming legislative procedure for amending and supplementing it. There is a threat of untimely consideration of the relevant needs by the legislative branch.

Keywords: independence of the judiciary, judicial activity, interference, criminal law characteristics, methods of unlawful influence.